

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

65. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İ S T A N B U L

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](https://www.facebook.com/istinyeuniv.edu) [t /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeuniv.edu) [i /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu)

Sivas Kongresi 101 Yaşında

Milliyet **İSTİKLÂL SAVAŞI** **gazetesi** **HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR**

KALK UYAN YOKSA ARDI HICRANDIR

13 EYLÜL 1919

DAMAD FERİD'E VERİLEN SÜRE SONA ERDİ

Anadolu, İstanbul hükümeti ile ilişkisini kesti

Mustafa Kemal tüm komutanlara, sivil memur ve valilere telgraf çekerek durumu bildirdi

Sivas Kongresi de yabancı devlet temsilcilerine bir yazı yollayarak Damad Ferid hükümetini gayrimeşru ilân etti

Anadolu bundan böyle Damad Ferid'in karargâhı Babıâli ile ilgisi kurtmayacaktır.

Sivas'ta 13 Eylül 1919 tarihinde Milli Meclis'in İstanbul'daki hükümetiyle ilişkisini kestiği bildirildi. Mustafa Kemal tüm komutanlara, sivil memur ve valilere telgraf çekerek durumu bildirdi. Sivas Kongresi de yabancı devlet temsilcilerine bir yazı yollayarak Damad Ferid hükümetini gayrimeşru ilân etti.

DUNDEN SIVAS'ta 13 Eylül 1919 tarihinde Milli Meclis'in İstanbul'daki hükümetiyle ilişkisini kestiği bildirildi. Mustafa Kemal tüm komutanlara, sivil memur ve valilere telgraf çekerek durumu bildirdi. Sivas Kongresi de yabancı devlet temsilcilerine bir yazı yollayarak Damad Ferid hükümetini gayrimeşru ilân etti.

Sivas'ta 13 Eylül 1919 tarihinde Milli Meclis'in İstanbul'daki hükümetiyle ilişkisini kestiği bildirildi. Mustafa Kemal tüm komutanlara, sivil memur ve valilere telgraf çekerek durumu bildirdi. Sivas Kongresi de yabancı devlet temsilcilerine bir yazı yollayarak Damad Ferid hükümetini gayrimeşru ilân etti.

Milliyet **İSTİKLÂL SAVAŞI** **gazetesi** **HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR**

KALK UYAN YOKSA ARDI HICRANDIR

20 MART 1919

AMASYA'DA TARİHİ TOPLANTI BAŞLADI

«Milletin istiklâlîni yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır»

Toplantıdan önce imzalı Ali Fuat Paşa alınan kararların hazırlanıp açıldığı ve Milli Kongrenin Sivas'ta toplanmasını zorunluluk olduğunu belirtti

Amasya'da 20 Mart 1919 tarihinde Milli Meclis'in İstanbul'daki hükümetiyle ilişkisini kestiği bildirildi. Mustafa Kemal tüm komutanlara, sivil memur ve valilere telgraf çekerek durumu bildirdi. Sivas Kongresi de yabancı devlet temsilcilerine bir yazı yollayarak Damad Ferid hükümetini gayrimeşru ilân etti.

Sivas Kongresi, bütün bir gün manda konusunu tartıştı...

İngilizler Eskişehirli baskınlar ve Kuveyt Millîye-
ve katılması muhtemel çok kısa süre içinde

İstanbul delegeleri, mandayı savunurken, Anadolu delegeleri karşı çıkarak, sert cevaplar verdiler

MİLLİ Kongre, İstanbul delegelerinden İsmail Fâid Paşa, Bekir Sami ve İsmail Hilmi beyler tarafından, Birleşik Amerika mandatlarını kabulü için de hazırlanmış olan mehy-

Turveys often indicate that the
 respondents are not aware of the
 importance of the survey results.
 This is a common problem.

DİM İstisnai Değeri-
ri ve bu arada Kara Vani,
Bekir Sani, Nami beylere
İsmail Fazlî Paşa maddi
muhararını şiddetle se-
virmişler fakat Anadolu
değellerinden sert cevaplar
almışlardır. Bu arada He-
vâî Tamsiliye Gresi ve
Erzurum Değesi Hoca
Rafî Efendi maddi aley-
hinde şiddetle kompuru
ve tam istiklal istemliği
ve birtirileceği

■ Birazda, Ameryca karizmatika ragmen, Istanbul'da bulunan vatansever, atilistlerin kollektoru su burakun ve Ervanur'u da gulumeyen olan Rafet Bey de monda lehinde onun bir kumanya yapmami. Rafet Bey, Mustafa Kemal'in tekerleme, rum beyli temilleyim teyinde iye alimay ve bu mifade kongreye katilmaktadir.

■ Tarihine yapilmakta olan kongredeki benim maddeler gundere:

■ Bir monda kumeyim mektili.

- Membranın ilgili altındaki kasımların beslenmelerini sağlamak için yarılmı.
- Keki antlaşmaların kalıplaştırılması için.

• Nogaylardaki tahkimatın kaldırılması, ya da millîtlərənin bir idarənin içində quruluşu ilə Nogaylar məclisinin kaldırılması.

- Mustafa adarının be-
keli bir namın almasıyla
sarılaradılman.
- Mustafa milliyet
anarın kadim edilmei.
- Sarıların milliyet

• Azadlıklar mücadelesinin müfessir mübadelesini yaptığını ileri sürdü.

- * Müll ağarınınlağın ve mükemmellerinin tanıtma-

- Patrikhanehlerin alt idareleri memleketlere nakli.
- Camiiyet-i Akvam'ın alınmasından sonra alınması.

Interventore generale della
zona di competenza.

İngilizlerin emri ile Eskişehir'de bazı millîciler tutuklandı

ESKİŞEHİR. — ESKİŞEHİR müntahı kumandanı millîet Atif Bey İsmaili gitti İngiliz kumandanının emri ile teslim ediliyor. Daha bir hac müddet

Harbiye Bakanı Sübeyman Sofik Paşa tarafından yemini kıldırılarak komandantlığına tayin edilen Kınaz Hamdi Paşa da müste-

üniversiteler de, mutasarrıf Hilmi Beyle birlikte İngilizlerle elbise vermiş ve Eskişehir'in Kuruyi Milliye bölgesi dışında kalmasını

Kurban Hayrumsu gao si hemi dahillimdeki teqilisi ile anlaşılmışdır ki bu hem cillimisi valla etmiş. İsteyişliye Kalkışınlar'a girer.

Atıl Beyin Ali Fırat Paşa tarafından önceki gün yollanan yeni direnme talimatına atılmadan tevkiif edildiği de anlaşılmıştır.

ALI FUAD PAŞA
NE YAPACAK?

ANKARA. — Keshipehr'de İngilizlerin muntakaa kumandanlan Alif Haysi tashif ettiklerinin dahir hahsorin bawara ulag

maas de yirminci kuarda kurgkunda yni bar mhim kararlar alınıp-
tar. Bu arada Ali Fınd
Fazlın, ertele Eskişah

belgeyi bir kez okuyun, emniyet ve Eskişehir'i yeniden millî bir belgeye dahil etmek için bir başka vermeyi kararlaştırdığı öğrenildiği. Ali Fuad Paşa

İngiliz veya yarı yarıya
rükması beklenmektedir.
Nöroendokrin gıve Papa
mükemmel olfıtu kadar.
İngilizlerle mükemmel çatı
mükemmel mükemmel

orum

Sivas'ı basmakla görevlendirilen Ali Galip Bey, Malatya'ya gitti

[illegible]

Bakirliğin ötesinde, Ali'nin "Bakir" olması, onun

...vatan sevgisi ile birlikte Mustafa Kemal Paşa ile arkadaşlarınıza hoş etmek istenmiştir.

Kırık Hamdi Paşa, Ali Fuad Paşanın iktidarı üzeri-
ne korkunç ve gahrimizde
kalacak Ankara'ya doğru

7 Eylül 2008'de iki mang
Hindî mahesi bağlarını

Mintika kumandam Atif Beyin tevkifi ile ilk kulu olarak şu bilgisi toplandı:

İngiliz mahkemesi olduğu halde evini sarmışlar ve Atı Beyi yakalayarak derbi İstanbul'a mevkufe sevk etmişlerdir. Atı Bey, izme, strafında

Milk, ephaye itihak e-
den Atid Day, kisa namam
da mullihim ta'dhirir almu-
va nizamkiye tabuwa (a
mullihim itifaq, kulluq

İngilizler bu teşkilatı içi-

göstərmək lazımdır. Səhifənin sonunda isə qəzetənin rəhbərliyinə və qəzetəyə çalışanlara təşəkkür məktubları yerləşdirilib.

İngilizce'nin peşrimiz
nanki bir müteahhüd

Atif Bey, bir taraftan mevcudatın takviyesi ve işlerin diğer taraftan gelişim içinde de çalışarak her şeye başlanmıştır.

unus gibi devranmalarını
Yürümüş Kokoşdu Kuman
daşığına tayin edilmiş
cılar Kırın Hamdi Paşa d
tasvikiye bir pekişle kati
mektup

<https://groups.google.com>

n/group/meraked

Bu hafta Sizlere haftalık analiz yapmak yerine “YALANIN SİYASETİ-POST-TRUTH” adlı eserin özetini çıkararak paylaşmak istedim. Eserin yazarı Yalın Alpays’dır.

Yalın Alpays Kimdir?

1980 yılında İstanbul’da doğmuştur.İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinden mezun olmuş, yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü’nden almıştır.Doktora çalışmasına İstanbul Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü’nde devam etmektedir.TRT, TASAM ve Crowe Horwath’ta Danışman, Türkiye İhracatçılar Meclisi’nde (TİM) Ekonomist ve Afrika Çalışmaları Koordinatörü olarak görev yapmıştır. TİM’in resmi yayın organı olan Timreport’da köşe yazıları, Virgül Dergisi, Akşam Kitap ve Radikal Kitap’ta kitap eleştirileri yazmıştır. Tarih, siyaset, sanat ve ekonomi konularında çeşitli akademik dergi ve kitaplarda pek çok makalesi bulunmaktadır.

Eser,2017 yılında Destek yayınlarından yayımlanmıştır. Kaynakça dahil 183 sayfadan ve beş ana bölümden oluşmaktadır.

Yalın Alpays, kitabında modern toplumun en önemli sorunlarından birisi olan “hakikatin önemsizleştirilmesi” kavramını akademik bir yaklaşımla ele alırken, kavram ve çıkarımları herkes tarafından bilinen örneklerle anlatışı kitabın kolayca kavranmasını ve hemen hergün karşılaştığımız siyasi açıklamaları safsata türleri ile kolayca eşleştirebilmesini sağladığı görülmektedir.

İlk kez yazar Steve Tesich tarafından 1992 yılında kullanılan ve 2016 yılında Oxford Sözlükleri tarafından yılın sözcüğü seçilmesiyle dikkatleri üzerine çeken “post-truth” (hakikatin önemsizleştirilmesi) kavramı, Yalın Alpay’ın tanımıyla, gerçek ile ona ilişkin yargılar arasındaki uygunluğun ortadan kalkmasının umursanmaması, yani hakikatin düşüşü anlamına gelmektedir. Toplumumuzun birçok kesiminin hiçbir çaba harcamadan kendilerine ulaştırılan bilgileri hakikat olarak kabul ettiğini, hatta bir süre sonra çelişkili gördükleri bilgileri bile umursamadan kabul ettikleri görülmektedir.

Kimilerine göre post-truth, “yalan” ya da “propaganda”dan farklı bir şey değildir; dünyanın her döneminde var olmuştur. Kimilerine göre ise, rasyonel düşünce ne zaman hâkim paradigma olmaktan çıksa, kamuoyu oluşturma dönüp geleceği nokta, inançların ve kanaatlerin duygusal dünyasıdır; post-truth, tarih boyunca dönem dönem kendisini göstermiştir. Böylesi görüşler için post-truth’un antik çağdaki sofistlere ve belki de çok daha eskilere değin uzanan bir geçmişi vardır.

Bir başka görüşte ise, post-truth, kökleri geçmişte olmakla birlikte son derece yeni bir kavramdır. Ancak internetin keşfi sonucu, dileyen herkesin haber üretme ve yayma olanağına kavuşmasıyla mümkün hale gelmiştir. Bu bakışta post-truthun yalan ve propagandadan farkı, bu ikilinin aksine tek bir merkezden gönderilerek kitleleri etkilemeye çalışması değil, merkez ile kitlelerin yalanları birlikte üretmesidir. Reddedilen hakikatler karşısında toplu olarak alınan tavırların, sorunu da yok edeceğine ilişkin inançla, yalan; yalan olduğu bilindiği hâlde savunulur ve kitle kendisini ona göre pozisyon alır.

Bu görüşe göre, post-truth çağında, hakikatin artık modernizm’in imtiyazlıları aydınlarca ve seçkinlerce değil, bizzat onların yıllardır küçümsediği “halk” tarafından belirleneceği ortaya konulur. Geniş ve görece düşük eğitilmiş kitleler, kendilerini birinci sınıf vatandaş kılacak her türlü yalana doğrudan katılır ve onu internet aracılığıyla yaymayı bizzat görev edinirlerken, bunun karşısında duran her türlü hakikati de dışlar ve yalanlarlar. Kitle artık yalan konusunda edilgen değil, etkindir. Hakikat rasyonaliteyle ulaşılan bir kavram olmaktan çıkar, her an değişebilen, duruma göre tekrar tekrar revize edilen bir şekle dönüşür.

Yalın Alpay’ın kitabında yer verdiği bazı hususlar, konunun önemini vurgulaması açısından aynen alınmıştır.

- “Yirmi birinci yüzyılda yalan, siyasetçi ve yönetilenlerin ortaklaşa inşa ettiği bir olguya dönüştü. Yeni olan, siyasetçilerin yalanları değil, kitlelerin buna verdiği tepkidir.
- Hakikatin önemsizleşmesi (post-truth), toplum görüşlerinin oluşmasında duyguların ve kişisel inançların, hakikatin önüne geçmesidir. Böyle bir ortamda, destekçisi olan kitlenin inançlarına

ve önyargılarına uygun olduğu sürece liderin tutarsız savlar ileri sürmesi, yolsuzluk yapması, ekonomide, dış siyasette başarısız olması önemini yitirir.

-Bunların tümü iç-dış düşmanlar, terör örgütleri, casuslar, ülkenin gelişmesini istemeyen seçkinler gibi, çoğunlukla “icat edilmiş” kesimlere yıkılır.

-Yalanın meşrulaştırılması, felsefede “safсата” (fallacy) adı verilen hileli akıl yürütme teknikleriyle yapılır.

-“Hakikatin önemsizleşmesi, herşey’den önce duygusal bir olgudur. Gerçeğin kendisinden çok, bizim gerçeğe ilişkin tavrımızı umursar. Gerçek hala dışarıdadır fakat zihinlerdeki yansıması olan hakikat, duygusal kurmacalarla yer değiştirmiştir. Sahte artık gerçeğe değil, kendi uydurduğu sahtekarlıklara referans verir.”

- “ Hakikat’in önemsizleşmesi ve özellikle de yalan ile ilgili çalışmalarıyla bilinen Ralph Keyes, toplum üzerinde kanaat oluşturan akademisyenler, gazeteciler, siyasetçiler, popüler kişiler ve kurmaca yazarlar gibi yüksek profilli aktörlerin büyük çoğunluğunun yalancılıkta uzmanlaşmış olduğuna dikkat çeker. Eğer yalancılık norm haline gelirse, toplum çöker.”

- “ Medya’nın evrimi, hakikat’in önemsizleşmesinin en büyük nedenlerinden biridir. Haber kaynaklarının dağılması, yalanların, söylentilerin ve dedikoduların korkunç bir hızla yayıldığı bir dünya yaratmıştır. Eğer bir kişi, bir haber öyküsünü paylaşmıyorsa, özünde o bir haber değildir.

- “1990’ların ikinci yarısında ekonomide hakikat’in önemsizleşmesini destekleyen bir şekilde markalaşma, yeni kategorilere ayrılmış ‘yaratıcı endüstriler’in temel faaliyet alanı olmuştur.

- “Marka” olarak isimlendirilen efsanevi düşünce, büyümlü bir sistem oluşturarak hızla büyümüş ve oluşturduğu gelirleri katlamıştır.

- Marka, etiketlediği ürünlerin, onu tüketen kişiye farklı kazanımlar, itibar ve statü getireceğine yönelik ikna edilmiş kitleler yaratarak, bant üretiminden kat kat fazla gelir ve zenginlik üretme becerisine ulaşmıştır.

- Hakikat olan üretim, hakikat’in önemsizleşmesi ise marka olmuştur. Hakikat’in önemsizleşmesinin ürünü olan marka, hakiki üretime oranla onlarca kat fazla kar getirmekte ve dahası marka üretenleri de saygın ve rol model kişilere dönüştürmektedir. Toplum hakiki olana değil, hakikati önemsizleştirilene talep göstermiştir.

- Hakikat’in önemsizleştirilmesi inandırma ya da ikna etme sürecinde, dinleyicilerin zihinlerine hitap etmek yerine, kalplere hitap etmek söz konusudur.”

-Yalanın gerçeğin yerine geçtiği Post-Truth döneminde, gerçeğin bir önemi yoktur. İstedigimi söylerim, savunurum anlayışı hakimdir.

Post-truth, modernizm ile başlayan “post” akımının, siyasetteki izdüşümüdür. “Post” ön eki, çeviri yanlışına uğrayarak çoğunlukla “sonrası” şeklinde çevrilmektedir. Oysa bu ön ek aynı zamanda, nitelediği dönemin “önemsizleşmesi”, “alakasızlaşması” anlamına gelmektedir. Bu çerçevede postmodernizm, “modernizm’in önemsizleşmesi”, post-truth da, “hakikat’in önemsizleşmesi” olarak düşünülebilir.

Hakikat'in önemsizleşmesi (post-truth) siyasî bir kavramdır. "Kamuoyu oluşturmada duyguların ve kişisel inançların, nesnel olguların yani hakikatin önüne geçmesi" şeklinde tanımlanabilir. Günümüzün popülist siyasetçilerinin nesnel verilerin kitleleri ikna edemeyeceği durumlarda, nesnel verileri hasır altı ederek, halk kitlesinin en geniş kesiminin duygularına, inançlarına ve önyargılarına uyumlu sahte "hakikatler" anlatmalarındır. Bu yöntem, kitleleri mantıken değil, duygusal bir şekilde ikna etmeye dayanır. Rasyoneliteyi geri plana atıp irrasyoneliteye dayandığı için, hedef kitlesi rasyonel yanıtlar arayan entelektüeller değil, rasyonellik yerine daha çok coşkuyla, duygularla, inançlarla ve önyargılarla hareket eden daha az eğitilmiş geniş halk kitleleridir.

Hakikatin önemsizleşmesi siyasetinde, hakikatin bir önemi yoktur. Önemli olan kitleleri istenilen doğrultuda harekete geçirecek duygusal motivasyonların sağlanmasıdır. Yücelik duygularını uyarmak için "şehitlik", "kutsallık", "din", "milliyetçilik" kavramları; korku duygularını uyarmak için "terör", "savaş", "ekonomik kriz" kavramları; öfke ve nefret duygularını uyarmak için "şer odakları", "ülkeyi ele geçirmeye çalışan kötüler", "gizli gündemleri olan dış güçler", "kıskanan ve kuyu kazan ötekiler" kavramları; hüznü duygularını uyarmak için de "tarih boyunca uğranılan haksızlıklar", "yaşanan mağduriyetler" gibi kavramlar başlıca başvuru kaynaklarıdır.

Böyle bir ortamda, destekçisi olan kitlenin inancalarına ve önyargılarına uygun olduğu sürece liderin tutarsız savlar ileri sürmesi, yolsuzluk yapması, ekonomide, dış siyasette başarısız olması önemini yitirir. Bunların tümü iç-dış düşmanlar, terör örgütleri, casuslar, ülkenin gelişmesini istemeyen seçkinler gibi, çoğunlukla "icat edilmiş" kesimlere yıkılır.

Sosyal medyanın ortaya çıkmasıyla, herhangi bir konuda fikir ileri sürmek ve bunu kamuya duyurmak için artık geleneksel medyaya gereksinim kalmaması ve herkesin sosyal medya aracılığıyla fikirlerini istediği gibi beyan edebilmesi, bilgi üretiminin tekeli seçkinlerin ve uzmanların elinden almıştır.

Başlangıçta tabanını yaygınlaştıran bir demokratikleşmeymiş gibi görünen bu süreç, hızlı bir şekilde tabanını daraltan bir demokrasi karşıtlığına doğru kapanmıştır. Entelektüellerin, seçkinlerin ve uzmanların kendi birikimleri sayesinde, ürettikleri bilgiler daima belli ölçütler çerçevesinde inşa edilmeye çalışılıyordu. Elbette pek çok satın alınan, çarpıtılmış tezler ileri süren, kendi çıkarları için sonuçları değiştirmeye çalışan entelektüeller, seçkinler ve uzmanlar vardı. Ancak bunların yapılması toplum tarafından bir suç olarak algılanıyordu ve böylesi durumlar ortaya çıktığında, bu hileleri gerçekleştirenler büyük bir saygınlık erozyonuna uğruyorlardı.

Siyasette de benzer bir durum söz konusuydu. Siyasetçiler, ileri sürdükleri her savı, belli olgusal veriler tarafından desteklemeye çalışıyor, bunlarla yalnızca sıradan halkı değil, aksine daha çok seçkinleri ikna etmeye çabalıyorlardı. Zira modernizm paradigmasında seçkinlerin uzmanlığına güven vardı ve seçkinler de sahip oldukları birikim sayesinde siyasetçilerin savlarının delillerinin geçerliliğini ve hakikiliğini sıradan halka oranla çok daha iyi bir şekilde denetleyebiliyorlardı. Postmodernist dalgayla birlikte, halkın seçkinlere yönelik güveni kademeli olarak düştüğü için bu mekanizma işlemez hale gelmiştir.

Sosyal medya sayesinde, geniş kitleler hem haber üreten hem de haber tüketen topluluklara dönüşmüştür. Ancak bu topluluklar internetin ürettiği Facebook, Google, Instagram ve Twitter gibi belli başlı dev şirketlerin yazdığı algoritmalar sonucu, türdeş topluluklar haline gelmeye başladılar. Zira sosyal medya şirketleri, birbirine benzeyen, aynı siyasî görüşleri taşıyan, aynı gelir ve eğitim grubunda, aynı kentlerde, semtlerde yaşayan, aynı yaş gruplarını bir araya getirmeye yönelik algoritmalar kullanmaktadırlar.

Bir süre sonra, sınırsız olanaklar ve özgürlükler sağlayacağı, çoğulculuğu pekiştireceği düşünülen internetin, kısa zamanda insanları “filtre balonları” adı verilen türdeş ve sınırlandırılmış sanal dünyalara kapattığı anlaşılmıştır. Bu algoritmalar sayesinde neredeyse tüm internet kullanıcıları kendileriyle türdeş olan kullanıcılarla kuşatıldıklarından, bu filtre balonlarında kullanıcılar sürekli olarak kendi önyargılarını, kanaatlerini, inançlarını ve görüşlerini onaylayan bir evrenle karşılaşmaya başlamışlardır. Bu da bir süre sonra hiçbir eleştirelilikle karşılaşmayan kullanıcıları, kendi kanaatlerine ve inançlarına dogmatik bir bağlanmaya taşımıştır.

Kimsenin hiçbir veriyi eleştirel süzgeçten geçirmediği, muhaliflerin tamamının “kötücül”, “nefret edilen”, “tüm sorunların kaynağı” olarak tanımlandığı, tüm muhalif savların ezbere bir şekilde, duygusal olarak baştan reddedildiği bir kutuplaşma ortamı doğdu. Taraflar kendi kanaatlerine sınırsız bir güven ve inanç geliştirirken, karşı kanaatleri de sınırsız bir nefret ve küçümsemeyle dışlamaya başlamışlardır.

Böylece hakikatin önemsizleşmesi dönemi en açık şekilde kendisini göstermiş olmaktadır. Artık kimse modernizm’in yıllar içerisinde kazandırmış olduğu eleştirel bakışı, olaylara rasyonel yaklaşımı kullanmaya gerek duymamakta, verileri kontrol etmeyi, doğrulamayı ya da yanlışlamayı düşünmemektedir. Onun yerine tamamıyla duygularla ve inançlarla hareket etmektedirler. Analitik çözümleme, yerini katılaşmış inançların sürekli olarak onaylanmasına bırakmış durumdadır. Bu kutuplaşma içerisinde, herkes kendi önyargılarına, inançlarına ve kanaatlerine uygun olan her bilgiyi hemen doğru olarak kabul etmekte ve bunu sosyal medya

aracılığıyla hemen bir kez daha dolaşıma sokmaktadır. Bunu gören türdeş filtre balonu yandaşlar da, bu dolaşımı her seferinde hem içerik hem de hız olarak biraz daha artırarak yerleşmiş kanıları daha da pekiştirmektedirler. Böyle bir ortamda eleştirel düşüncenin daha da az gelişkin olduğu görece düşük eğitilmiş kitleler, kendi kanaatlerini besleyen liderlerle çok doğrudan bir organik bağ ve bir bütünleşme inşa etmektedirler.

Kitapta yer verilen konulardan biri de safsatalardır. Safsatalar, tüm siyasetçiler tarafından kullandığı, duyguları kışkırtmaya yönelik siyaset izleyen popülist siyasetçilerin safsata kullanım sıklığı istatistiklerinde liderliği kimselere bırakmadığı vurgulanmaktadır. Rasyonel argümanlarla reddedilecek ya da geçersiz kılınacak eylemlerin meşrulaştırıcısı olarak dolaşıma sokulan safsatalar, yapıları gereği rasyonel akıl yürüten entelektüeller ile seçkinleri değil, düşük eğitilmiş ve siyasî tavrını akılcı düşünce yerine duygu ve coşkulara göre oluşturan geniş kitleleri ikna etmekte etkili olmaktadır. Günümüzün siyasetinde hem küresel çapta, hem Türkiye özelinde oy kullanan çoğunluk, postmodern dönemin ruhuna uygun bir şekilde rasyonellikten çok duygularıyla karar veren bir kitle olarak kendisini göstermektedir. Bu da safsatalarla yönlendirilebilen kitlelerin modernist dünyanın aksine siyasî seçimlerde seçkinlerden çok daha etkili olduğu yeni bir dünya modeli getirmekte, dolayısıyla safsataları daha etkin kullanan partiler iktidar olmaktadır.. Yani iktidar partileri muhalefete göre daha çok safsata kullanıyor demektense, daha çok safsataya başvuran partilerin iktidar oldukları bir evren döneminde yaşandığı özellikle belirtilmektedir.

Kitapta en çok kullanılan 48 siyasi safsataya örnekleri ile birlikte geniş yer verilmiş ve safsatalar yedi ana başlık altında toplanmıştır.

- 1.İleri sürülen savdan başka bir savın çürütülmesi
- 2.Savı değil rakibi hedef almak
- 3.Yanlış kanıtlar kullanmak
- 4.Sorumluluğun karşıya atılması
- 5.Tribünlere oynamak
- 6.Tanık göstermek
- 7.Muğlaklaştırma.

“Karşı Savı Nefret Uyandıran Bir Kategoriye Dahil Etmek” safsatası bir örnekle açıklanacak olursa, bu safsatanın, çürütülmek istenen savı, nefret uyandıran bir kategori içine sokarak, bertaraf etmek ya da kuşkulu hale sokmak biçiminde bir hileli akıl yürütme yöntemi olduğu vurgulanmaktadır. Savın, nefret edilen kategoriyle benzerlik göstermesi ya da herhangi bir ilişkisinin bulunması önemli değildir. Önemli olan, Schopenhauer’in de söylediği üzere, ileri sürülen savın o kategoriyle gerçekten özdeş olduğunu ya da en azından onu kapsadığını ileri

sürmektir. Bu kategorinin çoktandır tümüyle çürütülmüş ve doğruluk adına tutacak hiçbir tarafının olmadığı da bir kez daha anımsatılır. Çürütülen sav, herkesin zaten halihazırda nefret ettiği kategoridir. Çürütülmek istenen sava dokunulmaz, yalnızca nefret kategorisinin içerisine bırakılır. Ve böylece gözden düşürülmesi amaçlanır.

Kitapta, bu kategoriye Türkiye siyasetinden örnek vermek için “Bunlar Ergenekoncudur” safsatasını kullanılmıştır.

“Yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreğinde Türkiye’de ilginç olaylar olmuş ve bunların birisinde, daha sonradan kendisinin bir terör örgütü olduğu ortaya çıkan FETÖ tarafından, Ergenekon Terör Örgütü diye uydurma bir terör örgütü üretilmiş ve bu Ergenekon Terör Örgütü muazzam tehlikeli bir yapı olarak sunulmuştur. Ardından ülkede bir cadı avı başlamış ve muhalif birçok kişi Ergenekoncu olmak sıfatıyla susturulmuş, itibarsızlaştırılmış, suçlanmış ve hapsedilmiştir. Muhafif kesimin o dönemde, nefret edilen ancak aslında var olmayan bu yapıya dahil oldukları iddia edilerek, muhalif savlara herhangi bir karşı sav üretilmeksizin bu savlar hileli mantıkla çürütülmeye çalışılmıştır.

Bugünün kullanımında da, muhalif kişileri –bunlar bazen de FETÖ tehlikesine ilk dikkat çeken ve karşılığında “devletin içerisine cemaat sızmış diyenlere kargalar bile güler” yanıtını alan kişiler oluyor- FETÖ terör örgütü kapsamına almak maksadıyla kullanılabilmektedir.

Yirmi birinci yüzyıla birlikte, yeni bir demokratik kurum olarak nitelendirilen bağımsız siyasî doğrulama (fact-checking) kurumları ortaya çıkmış ve küresel çapta hızla yayılmaktadır. İlk kurulan doğrulama kurumları, 2000’lerin başında ABD’de görülmüştür. Amaçları ileri sürülen siyasî iddiaların doğruluklarını kamusal alanda değerlendirmektir. Geride kalan on yıl içerisinde, bağımsız doğrulama kurumları 50’den fazla ülkeye yayılmıştır. Kitabın yazıldığı 2016 yılı itibariyle dünyadaki toplam bağımsız siyasî doğrulama kurumu sayısının 113’e eriştiği belirtilmektedir..

Türkiye’de de www.teyit.org ve www.dogrulukpayi.com gibi doğrulama siteleri bulunmaktadır. Bu doğrulama sitelerinin ortaya çıkması, dolaysız şekilde hakikatin önemsizleşmesi dönemiyle ve siyasetiyle ilintilidir. Hiçbir olgusal veriye dayanmayan, hileli akıl yürütmelerden ve bazen de tümüyle uydurmalarından oluşan yalan haberlerin yeni medya düzeninde internette ışık hızıyla yayılması ve okuyucuların önyargılarına uyduğu sürece hiçbir eleştirel süzgeçten geçirilmeden doğru olarak kabul edilmesi sonucu oluşan bilgi kirliliğine bir önlem ve tepki olarak doğmuşlardır.

Bilgi kirliliği yalnızca kullanıcıların haz almak için yaptığı bir uydurma haberler silsilesiyle sınırlı kalmamakta, aksine siyasetçilerin, küresel şirketlerin, kanaat önderlerinin kendi çıkarları için kasıtlı olarak çıkarttıkları yalan haberleri de yaymaktadırlar. Yani bu bilgi kirlenmesinin siyasî, ekonomik ve sosyal olumsuz sonuçları oluşmaktadır. Üstelik bu olumsuz sonuçlar bazen ölümcül olabilmektedir. Bu istenmeyen sonuçları engellemek için şimdilik biraz etkisiz gibi görünse de, doğrulama kurumlarına uzun vadede çok ihtiyacımız olacağı vurgulanmaktadır.

Yalan haberler çoğunlukla eleştirel düşünce karşısında güçsüzdür. Dolaşıma giren haberleri birden çok kaynaktan doğrulamaya çalışma, haberin kaynağına inmeye çabalama ve en önemlisi de kitabımın temelini oluşturan rasyonel akıl yürütme tekniklerine hakim olma ve bu sayede hileli akıl yürütmeler olan safsatalar karşısında yanılmama özelliğini kazanma bu mücadelenin temel araçlarıdır. Eğitimli akıl ile eğitimsiz akıl arasında bir fark olmadığı, bir üniversite profesörü ile ilkokul mezunu bir vatandaş arasında siyasî akıl yürütme bağlamında mutlak bir eşitlik bulunduğu savları en büyük safsatalardır. Zihin hangi konuda geliştirilirse, o konuda gelişir. Entelektüellerin ve seçkinlerin dışlandığı siyasî modeller, siyaset üzerine geliştirilmemiş zihinlerin siyasî karar alıcılara dönüştüğü ortamlar yaratır. Günümüzün popüler söylemi olan seçkinlik karşıtlığının aksine, bu oldukça riskli ve tehlikeli bir seçimdir. Ehliyeti olan, yıllarca sürüş teknikleri üzerine çalışmış bir şoför ile hiç motorlu araç kullanmamış bir bireyin trafiğe çıkmasını eş görmekten farksızdır.

Rapor: Hava kirliliği yılda 400 bin ölüme yol açıyor.

<https://www.dw.com/tr/rapor-hava-kirlili%C4%9Fi-y%C4%B1lda-400-bin-%C3%B6l%C3%BCme-yol-a%C3%A7%C4%B1yor/a-54848312>

Avrupa Çevre Ajansı tarafından Salı günü yayınlanan rapor, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde, yılda 400 binden fazla kişinin hava kirliliğine bağlı nedenlerle erken öldüğünü ortaya koydu. Danimarka'nın başkenti Kopenhag merkezli Avrupa Çevre Ajansı tarafından hazırlanan raporda, çevrenin insan sağlığı üzerindeki etkileri incelendi. Raporda, hava kirliliğinin insan sağlığı için en büyük tehdit olduğuna dikkat çekildi.

Raporda, insan sağlığı için en büyük ikinci tehdidin gürültü kirliliği olduğu belirtildi. Buna göre, gürültü kirliliğine bağlı nedenlerle yılda yaklaşık 12 bin erken ölüm vakası kaydedildi. Rapora göre, iklim değişikliğinin sonucunda oluşan sıcak hava dalgaları ve seller de sağlık için önemli bir tehdit oluşturuyor. Avrupa Çevre Ajansı uzmanı Catherine Ganzleben, iklim değişikliğinin sonuçlarının özellikle kentlerde yaşayan insanları daha çok etkilediğini söyledi.

Avrupa Çevre Ajansı'nın raporu ayrıca, AB'de kaydedilen her sekiz ölümden birinin çevre kirliliği ile bağlantılı olduğunu ortaya koydu. Raporda, 2012 yılında AB ve o dönem üye olan

İngiltere'de kaydedilen 630 bin ölüm vakasının çevre kirliliği ile bağlantılı olduğu belirtildi. Bu sayının ölüm vakalarının yüzde 13'ünü oluşturduğuna dikkat çekildi. Sıklıkla görülen ölüm nedenleri arasında kanser, kalp hastalıkları ve beyin kanaması bulunuyor.

Rapor, Doğu ve Batı Avrupa ülkeleri arasında da farklılıklar olduğunu gösterdi. Buna göre, Doğu Avrupa ülkelerinde çevre kirliliğine bağlı erken ölümlerin sayısı Batı Avrupa ülkelerine göre daha yüksek. En yüksek erken ölüm oranı yüzde 27 ile Bosna-Hersek'te kaydedilirken, en düşük erken ölüm oranının yüzde 9 ile Norveç ve İzlanda'da olduğu belirlendi.

Avrupa Çevre Ajansı Genel Direktörü Hans Bruyninckx, "Avrupa'da çevre konusunda iyileşmeler ve Yeşil Anlaşma ile sürdürülebilir geleceğe odaklanıldığını görmemize rağmen, bu rapor, toplumda yoğun bir şekilde tehdit altında olanları korumak için tedbirlerin gerekli olduğunu gösteriyor" değerlendirmesinde bulundu. Bruyninckx, yoksulluğun genellikle kötü çevre koşulları ve sağlık sorunlarını beraberinde getirdiğine dikkat çekti.

UNICEF'in araştırmasında Türkiye son sırada

<https://www.dw.com/tr/unicefin-ara%C5%9F%C4%B1rmas%C4%B1nda-t%C3%BCrkiye-son-s%C4%B1rada/a-54798115>

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonuna (UNICEF) bağlı Innocenti araştırma merkezi tarafından aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 41 ülkede yapılan bir araştırma, sanayi ülkelerinde de çocukların aşırı kilo, yetersiz eğitim ve ruhsal sorunlarla sıklıkla karşılaştığını ortaya koydu.

"Etki alanları-Zengin ülkelerde çocukların refahını ne şekillendiriyor?" başlıklı araştırma Avrupa Birliği (AB) ile Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ülkeleri arasında yapıldı. Araştırmada, çocukların bedensel ve ruhsal sağlıkları, eğitim durumları ve toplumsal koşullara ilişkin ülkelere alınan resmi veriler değerlendirildi.

Genel olarak çocukların bedensel ve ruhsal sağlıkları ile yetenekleri açısından yapılan değerlendirmede, çocukların en iyi durumda bulunduğu ülkelerin Hollanda, Danimarka ve Norveç olduğu saptandı. Türkiye, değerlendirmede kullanılan bazı göstergelere dair veri bulunmaması nedeniyle bu listeye dahil edilmedi.

15 yaşındaki çocukların hayatından memnuniyeti açısından yapılan değerlendirmede ise Türkiye son sırada yer aldı. Araştırmada, Türkiye'de bu yaştaki çocukların sadece yüzde 53'ünün hayatlarından memnun olduğu belirtildi. Türkiye'yi yüzde 62 ile Japonya ve yüzde 64 ile Birleşik Krallık izledi. Hayatlarından memnun olan çocukların oranının en yüksek olduğu ülke ise yüzde 90 ile Hollanda oldu. Meksika yüzde 86 ile ikinci, Romanya da yüzde 85 ile

üçüncü sırada yer aldı. Genel olarak bakıldığında, çocukların üçte ikiden azının hayatlarından memnun olduğu belirlendi.

5 ile 14 yaş arasındaki çocuklar arasında ölüm oranları açısından yapılan incelemede de Türkiye, listenin alt sıralarında yer aldı. Meksika yüzde 2,47 ile çocuklar arasında ölüm oranının en yüksek olduğu ülke oldu. Bu konuda sondan ikinci olan Türkiye'de ise bu oran yüzde 1,96 olarak belirlendi. Ölüm oranının düşük olduğu ülkeler ise yüzde 0,36 ile Lüksemburg, yüzde 0,50 ile Danimarka ve yüzde 0,60 ile Finlandiya.

Araştırmada, 5 ile 19 yaş arasındaki çocuk ve gençler arasındaki aşırı kilo sorunu da değerlendirildi. Genel olarak çocuk ve gençler arasında aşırı kilo sorununun arttığı ve 41 ülkede her üç çocuktan birinde aşırı kilo veya obezite sorunu bulunduğu belirtildi. ABD'de aşırı kilolu çocukların oranı yüzde 42 olarak belirlenirken, bu sorunun dünyada en az görüldüğü ülke yüzde 14 ile Japonya oldu. Türkiye'de ise çocukların yüzde 30'unda aşırı kilo ve obezite sorunu görülüyor.

15 ile 19 yaş arasındaki kız ve erkekler arasında intihar oranının en yüksek olduğu ülke yüzde 18,2 ile Litvanya oldu. Bunu yüzde 14,9 ile Yeni Zelanda ve yüzde 13,9 ile Estonya izledi. Araştırmaya göre, Türkiye çocuk ve gençler arasında intihar oranının düşük olduğu ülkeler arasında yer aldı. Buna göre, çocuk ve gençler arasında intihar oranının yüzde 2,4 olduğu Türkiye ise listede sondan beşinci sırada bulunuyor.

Araştırmaya göre, AB ve OECD ülkelerinde 15 yaşındaki çocukların yüzde yaklaşık yüzde 40'ı temel okuma ve hesap yapma becerilerine sahip bulunmuyor. Buna göre, Bulgaristan, Romanya ve Şili sıralamanın en altında yer alırken, okuma ve hesap yapma yeteneği açısından çocukların en iyi durumda bulunduğu ülkeler Estonya, İrlanda ve Finlandiya oldu.

Araştırmayı yürüten UNICEF Innocenti Direktörü Gunilla Olsson, "Esasen yeterli kaynaklara sahip, dünyanın birçok zengin ülkesi çocuklara iyi bir çocukluk imkanı sunmakta başarısız kalıyor" değerlendirmesinde bulundu.

Küresel koronavirüs salgını nedeniyle okulların kapatılması ve sosyal kısıtlamalar gibi önlemler yüzünden çocuk ve gençler üzerindeki yükün arttığına işaret eden Ollsson, "COVID-19 salgını sırasında çocuklara ve ailelere verilen destek kaygı verici düzeyde yetersiz oldu" dedi. UNICEF ayrıca, salgın yüzünden birçok ülkede yaşanan ekonomik krizin çocuklar arasında yoksulluğu arttırmaması konusunda uyarıda bulundu

Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkarmasıyla Türkiye'ye Ege'de yüzde 10'dan az bir alan kalacak

<https://tr.euronews.com/2020/08/26/yunanistan-12-mil-cikisi-ile-turkiye-nin-sinir-uclarina-dokunuyor-gorus-> * **Mehmet Cem Demirci**

Türkiye ve Yunanistan arasında yaşanan karasuları sorununun temelinde Lozan Barış Antlaşması ile Ege Denizi'nde tesis edilen dengenin zaman içerisinde Yunanistan lehine bozulması yatıyor. Yunanistan 1936 yılında tek taraflı Lozan'da 3 mil olarak belirlenen karasularını 6 deniz miline çıkarmış, o dönem Türk-Yunan ilişkilerine hakim olan olumlu hava nedeniyle Türkiye, bu karara itiraz etmemiştir.

Türkiye de 1964 yılında Kıbrıs sorunu nedeniyle Yunanistan'ın Anadolu kıyılarına yakın adaları silahlandırması sonrasında karasularını 6 deniz miline çıkarmıştır. 1974 Kıbrıs Barış Harekatı'ndan sonra Yunanistan Ege Denizi'nde açık deniz alanı olarak kabul edilen alanların büyük bir kısmını kendi egemenliğine almak için, karasularını 12 deniz miline çıkarma girişiminde bulundu. Türkiye 15 Nisan 1976 tarihinde Yunanistan'ın bu girişimini savaş sebebi (casus belli*) sayacağını dönemin Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil tarafından yazılan bir mektup ile Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) bildirdi.

Zaman içerisinde soğuyan mesele; 1982 yılında imzalanan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (BMDHS)'nin kıyıdaş ülkelere karasularını 12 deniz miline kadar ilan etme hakkı vermesi ile tekrar gündeme geldi. Yunanistan, 1995 yılında Türkiye'nin taraf olmadığı sözleşmeyi yürürlüğe koydu. Yunan Parlamentosu, 1 Haziran 1995 tarihinde kendi stratejisine uygun olan bir zamanda, Ege'de karasularını 12 deniz miline çıkarma hakkını saklı tuttuğunu ilan etti.

Yunanistan'ın Ege Denizi'nde karasularını 12 deniz miline çıkarması Ege Denizi'nin %40'ını oluşturan Yunan karasuları büyüklüğünü %70'e yükseltecek, açık deniz alanının büyüklüğünü %51'den %19'a düşecektir. Nihayetinde Türkiye'ye Ege Denizi'nin %10'undan daha az bir alan kalmış oluyor.

Türkiye zorlayıcı diplomasi kapsamında; Yunanistan'ın Ege'nin büyük bir kısmına hakim olmasının önüne geçmek için, 8 Haziran 1995 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) bulunan tüm parti temsilcilerinin ortaklaşa hazırladığı bildiri ile, Yunanistan'ın Ege'de karasularını 6 milin ötesine çıkarması halinde, bu durumun savaş sebebi sayılacağını, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne askeri bakımdan gerekli olanlar da dahil olmak üzere tüm yetkilerin verileceğini beyan etti.

1997 yılında olası bir Türk-Yunan çatışmasının engellenmesi tansiyonun düşürülmesi amacıyla, ABD'nin girişimiyle Madrid'de yapılan NATO Zirvesi öncesinde her iki taraf bir mutabakat metni imzaladı. Bu metne göre taraflar, barış, güvenlik ve iyi komşuluk ilişkilerinin

geliştirilmesi, birbirlerinin egemenliklerine saygı gösterilmesi, anlaşmazlıkların, ortak rızaya dayanarak, kuvvet kullanımı ve tehdit olmadan, barışçıl yollardan çözülmesi konularında mutabık kaldılar. AB ile ilişkilerin geliştirilmesine matuf olarak Türkiye'nin çağrısı üzerine 2002 yılında Yunanistan ile ikili görüşmeler süreci başladı. Bugüne kadar yapılan toplam 60 görüşmede somut bir ilerleme kaydedilemedi

Karasuları sorunu, Türk-Yunan ilişkilerinde donmuş bir çatışma alanı olarak yerini muhafaza ederken, Yunanistan Dışişleri eski Bakanı Kocias'ın karasularının kademeli olarak 12 deniz miline çıkarabileceğini açıklamasıyla sorun tekrar gündeme geldi. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy; Ekim 2018 tarihli açıklamasında “İki ülkenin karşılıklı kıyılarının bulunduğu Ege’ye yönelik, ikili mutabakatın olmadığı adımlara müsamaha göstermemiz mümkün değildir. Yüce Meclisimizin 8 Haziran 1995 tarihli bildirisi bu bağlamda gerekli siyasi ikazı havi olup, geçerliliğini bugün de korumaktadır. Konuya ilişkin görüş ve uyarılarımız, Yunanistan’ın Ankara Büyükelçisi’ne de iletilmiştir.” cevabı tansiyonu yükseltti.

Yunanistan Hükümet Sözcüsü Dimitris Giannakopoulos tarafından yapılan açıklamada ise; ulusal egemenlikten kaynaklanan hiçbir hakkın kimseyle müzakere edilmeyeceği ifade edildi. Özellikle, karasularının 12 deniz miline çıkarılmasına yönelik düzenlemenin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yerine, yasa tasarısı şeklinde meclise getirilerek görüşülecek olmasının dış politikanın özünde bir değişikliğe neden olmayacağı, vurgulandı.

Açıklamalardan anlaşılacağı üzere taraflar krizi tırmandırma yönünde kararlı tavır sergilemektedir. Krizi doğru değerlendirebilmek için Türkiye ve Yunanistan arasında yaşanan karasuları sorununu uluslararası konjonktür, Kıbrıs meselesi, Doğu Akdeniz enerji güvenliği, Türkiye-AB ilişkileri ve her iki ülkenin iç politik gündeminden ayrı düşünmemek gerekmektedir.

Yunanistan 1936 yılından itibaren istikrarlı bir şekilde devlet politikası ile karasularını genişletirken, Türkiye devamlı tepki veren ülke konumunda kaldı. Türkiye'nin tepkisini yönlendiren ana etken Kıbrıs meselesi nedeniyle iki ülke ilişkilerinde yaşanan gerginlik oldu. Doğu Akdeniz’de İsrail, Kıbrıs, Mısır ve Yunanistan arasında AB’nin de teşvikiyle oluşan koalisyon Türkiye’yi yalnızlığa itti. Yunanistan, Türkiye’nin Doğu Akdeniz’de yaşadığı izolasyondan istifade ederek 12 mil konusunu tekrar gündeme getirdi, daha sonra Doğu Akdeniz’de Münhasır Ekonomik Bölge sınırlarının belirlenmesinde Türkiye’nin görüşlerini dikkate almayacağını ifade etti.

Yunanistan, dış politikasının tarihi seyrinden de anlaşılacağı üzere, Türkiye’yi hem Ege’de hem de Doğu Akdeniz’de çift cepheli bir gerginliğe zorlayarak inisiyatifi elinde tutmak istemekte, Türkiye’yi hem Ege’de hem de Doğu Akdeniz’de zorlayıcı bir dış politikaya sürükleyerek

dengeğini bozmaya çalışmaktadır. Böylece Türkiye'yi dünya nezdinde uluslararası hukuk kurallarını hiçe sayan mütecaviz ülke konumuna sokmak istemektedir.

Çünkü Yunanistan karasularını 12 mile çıkarma hakkının kendisine BM'nin verdiğini, Türkiye'nin casus belli kararı ile uluslararası hukuk kurallarını hiçe saydığını söylemekte, bu konuda AB başta olmak üzere uluslararası toplumunun desteğini beklemektedir.

Yunanistan zamanlaması ve hedefleri doğru belirlenmiş politik manevralar ile Türkiye'nin sınır uçlarına dokunmakta, uluslararası kamuoyunun tepkisini ölçmektedir. Ancak Suriye krizinin devam ettiği ve AB'nin düzensiz göç konusunda Türkiye'nin yardımına ihtiyaç duyduğu bir ortamda, AB'nin Yunanistan'a olası tam bir destek ihtimali düşükken, Doğu Akdeniz'de sondaj faaliyetleri nedeniyle Fransa'nın Türkiye ile yaşadığı gerginlik bu ihtimali kuvvetlendiriyor.

*Casus belli: Türkçe'ye savaş sebebi olarak çevrilen uluslararası ilişkilerde kullanılan terim.

Yunan büyükelçiyi kabul eden İlham Aliyev: Türkler bizim kardeşimizdir, onların yanındayız.

<https://tr.euronews.com/2020/09/03/yunan-buyukelciyi-kabul-eden-ilham-aliyev-turkler-bizim-kardesimizdir-onlari-yanindayiz>

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Doğu Akdeniz'deki keşif konuları dahil her konuda Türkiye'yi desteklediklerini, Ermenistan, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi arasındaki askeri işbirliğinden de rahatsız olduklarını söyledi.

Yunanistan'ın yeni Bakü Büyükelçisi Nikolaos Piperigos'u kabulü sırasında konuşan Aliyev, Ermenistan'ın Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesimi arasındaki askeri iş birliğinden rahatsız olduklarını söyledi.

Rusya'nın Ermenistan'a silah tedariki konusuna da değinen Aliyev, "Bunu sadece size söylemiyorum. Bu konuyu Rus ortaklarımızla da gündeme getirdik ve Ermenistan ile askeri iş birlikleri konusundaki endişelerimizi belirttik. Çünkü bu, Azerbaycan için önemli bir tehdit, çünkü bu silahları, askerlerimizi ve sivilleri öldürmek için kullanıyorlar." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin sadece dostumuz ve ortağımız değil, bizim için kardeş ülke olduğu da bir sır değil. Türkiye'yi tereddütsüz destekliyoruz ve her durumda destekleyeceğiz. Türk kardeşlerimizden de aynı desteği görüyoruz. Azerbaycan'ı her konuda destekliyorlar ve biz de onları Doğu

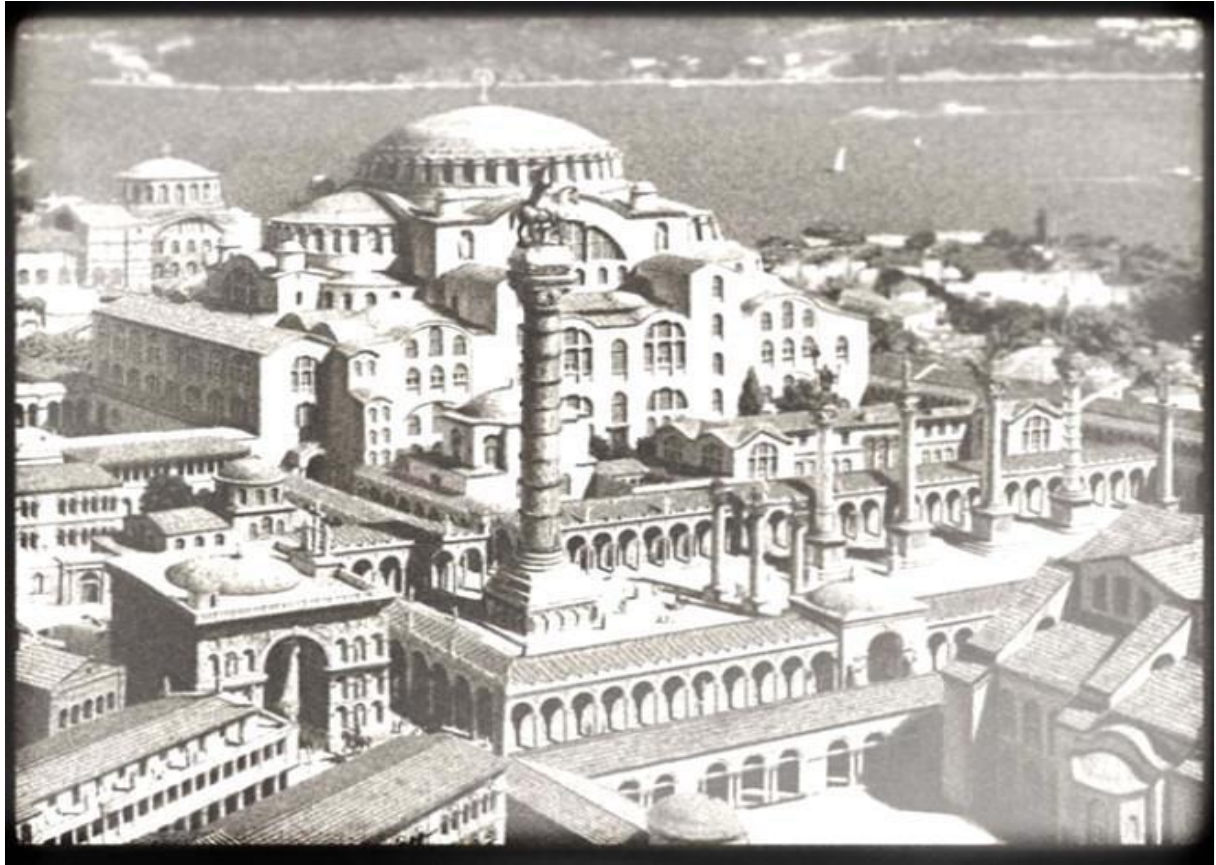
Akdeniz'deki keşif konuları dahil her konuda destekliyoruz. **Tutumumuzu bilmenizi istiyorum. Bu durum benim talimatım üzerine Azerbaycan hükümeti tarafından resmen ilan edildi. Türkiye bizim için sadece dost değil, kardeş bir ülkedir ve Türkler bizim kardeşimizdir. Bu yüzden her konuda onların yanında olacağız."**

İtalyan Ressamın-Antoine Helbert- Gözünden Fetih Öncesi İstanbul

"Okuryazarlık Seferberliği" ile 1 milyon 51 bin vatandaşa ulaşıldı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan tarafından 5 Şubat 2018'de başlatılan "Okuryazarlık Seferberliği" kapsamında bugüne kadar 1 milyon 51 bin 636 kişiye ulaşıldı

Seferberlik, okuma yazma öğrenmek isteyen **tüm vatandaşlara ulaşılincaya kadar** devam edecek

Türkiye geneli okuryazarlık oranı (15 yaş ve üstü)

%95,91

5 ŞUBAT 2018'DEN BU YANA

OKURYAZARLIK SEFERBERLİĞİ KAPSAMINDA

113 BİN 828 KURS

AÇILDI

50 BİN EĞİTİMCİ

GÖREV ALDI

1 MİLYON 51 BİN 636 KİŞİ

KURSLARA KATILDI

1,5 MİLYONU AŞKIN

DERS MATERYALİ KURSİYERLERE ULAŞTIRILDI

65 yaş ve üstü
%13,01

15-22
%5,38

45-64
%35,89

23-44
%44,94

Okuma yazmayı hiç bilmeyenler için açılan kurslara

855 BİN 353 KİŞİ

KATILDI

Açık öğretim ortaokuluna kayıt yaptıranların %15'e yakınıni, okuma yazma kurslarından ilkokula denk belge alan kişiler oluşturdu

MOBİL UYGULAMALARLA KURSİYERLERE DESTEK

Okuryazarlık Seferberliği çalışmalarına destek olmak amacıyla **OKU-YAZ** adlı mobil uygulama hizmete sunuldu

OKURYAZARLIK SEFERBERLİĞİ'NE EN FAZLA KATILIM GÖSTEREN İLLER:

Ders videoları, **EBA**'da yayınlanmaya başladı

Yetişkinlere **özel ders kitabı** basıldı

07/09/2020

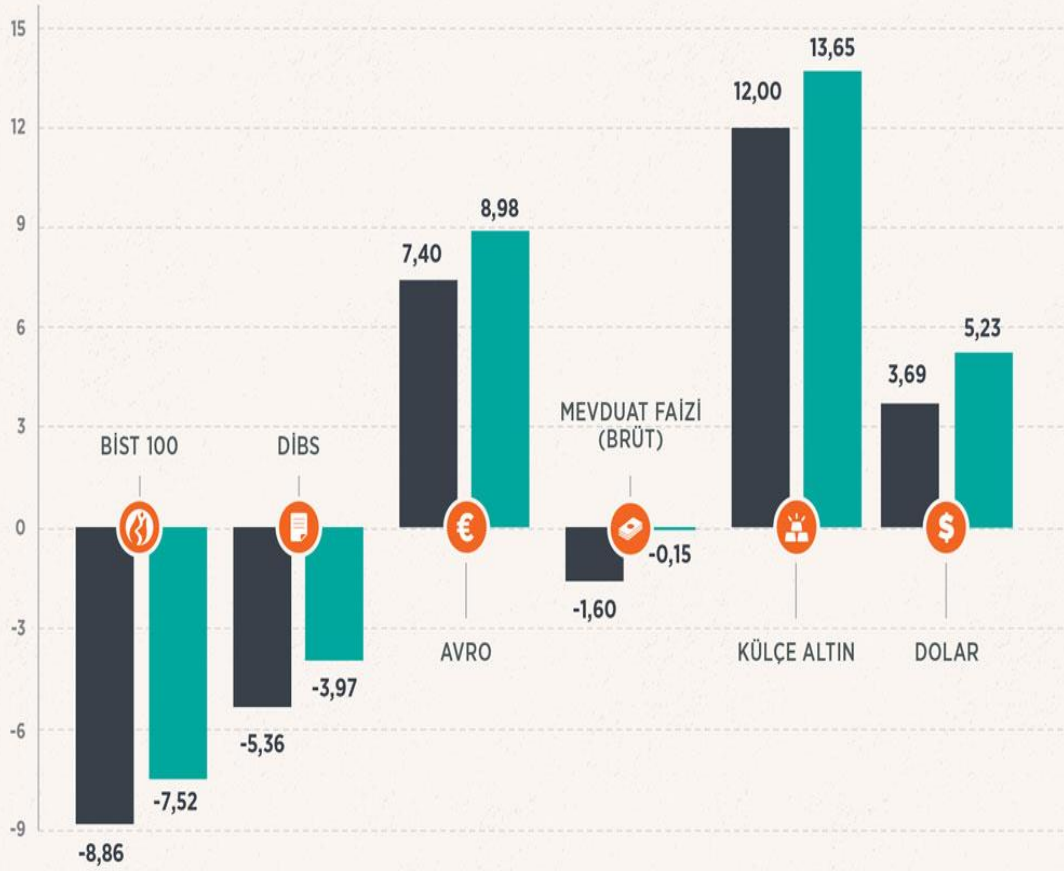
ANADOLU AJANSI
KOC

Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları

(Ağustos, 2020)

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ve Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile indirgenmiş, ağustosta en fazla reel getiri külçe altından sağlandı

■ Yİ-ÜFE ile indirgenmiş reel getiri oranı (%)
■ TÜFE ile indirgenmiş reel getiri oranı (%)

07.09.2020 Kaynak: TÜİK

AA
ANADOLU AJANSI
100 yıl
1920-2020

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/20024>

62 SEZONDA 6 ŞAMPİYON

Süper Lig tarihinde geride kalan 62 sezonda sadece 6 takım şampiyon oldu

İLK ŞAMPİYON

FENERBAHÇE (1959)

SON ŞAMPİYON

MEDİPOL BAŞAKŞEHİR

ÜST ÜSTE EN ÇOK ŞAMPİYONLUK YAŞAYAN TAKIM

GALATASARAY 4 KEZ

(1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000)

EN ERKEN ŞAMPİYON

FENERBAHÇE

Bitime 3 hafta kala
(1967-1968, 1969-1970, 2013-2014)

EN ÇOK PUAN FARKIYLA ŞAMPİYON

GALATASARAY 1987-1988

(Galatasaray 90 puan, Beşiktaş 78)

EN ÇOK PUANLA ŞAMPİYON

FENERBAHÇE 1988-1989

36 maç 93 puan

NAMAĞLUP ŞAMPİYON

BEŞİKTAŞ 1991-1992

30 maç 23 galibiyet, 7 beraberlik

EN ÇOK YENİLEN ŞAMPİYON

1980-1981 / TRABZONSPOR

7 yenilgi

2017-2018 / GALATASARAY

7 yenilgi

EN ÇOK GOL YİYEN ŞAMPİYON

GALATASARAY

1997-1998 43 gol

EN AZ GOL YİYEN ŞAMPİYON

FENERBAHÇE

6 gol 1969-1970

AVERAJLA ŞAMPİYON OLAN TAKIMLAR

FENERBAHÇE

1984-1985 / 2010-2011

BEŞİKTAŞ

1985-1986

GALATASARAY

1992-1993

*Beşiktaş'ın 1959 yılı öncesi kazandığı ancak TFF Tahkim Kurulu kararıyla tescil edilen 2 şampiyonluğu eklenmiştir

GALATASARAY

22

FENERBAHÇE

19

BEŞİKTAŞ*

15

TRABZONSPOR

6

BURSA SPOR

1

M. BAŞAKŞEHİR

1

